

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT**PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD****CONVOCATÒRIA: SETEMBRE 2010****CONVOCATORIA: SEPTIEMBRE 2010****HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA****HISTORIA DE LA FILOSOFÍA****BAREM DE L'EXAMEN:**

L'alumne/a contestarà, dins de l'opció que trie, les **quatre** qüestions sobre el text de l'autor que ha treballat en classe.

1ª qüestió: 2 punts; 2ª qüestió: 2 punts; 3ª qüestió: 5 punts; 4ª qüestió: 1 punt.

OPCIÓ PRIMERA**TEXT I**

- 1 - SÒCRATES: Els ulls, vaig fer jo, tu saps que, quan algú els dirigeix cap a objectes de colors però que
2 la llum del dia no il·lumina sinó només la claror de la nit, semblen apagats i quasi ulls de cecs, com si la
3 vista no fos neta. Oi que ho saps?
- 4 - GLAUCÓ: I tant que ho sé, va dir.
- 5 -S: Però, em penso, quan són dirigits a objectes que el sol irradia, els ulls hi veuen clarament i la vista
6 torna a semblar neta.
- 7 - G: I doncs què?
- 8 - S: Doncs que això mateix passa amb l'ànima i la seva intel·ligència: allò que la veritat i l'essència
9 irradien, quan l'ànima hi posa els ulls, prou que li és intel·ligible i sembla, l'ànima, que té intel·ligència;
10 però quan mira cap a objectes mesclats de fosc, que neixen i moren, li sembla que entén, però coses
11 que li semblen, amb la intel·ligència apagada, opinions que canvien ara amunt adés avall; i així fa
12 l'efecte que no en té, d'intel·ligència.
- 13 - G: Sí que en fa l'efecte.
- 14 - S: Per tant, el que confereix veritat als objectes del coneixement i dona a qui coneix la possibilitat de
15 fer-ho, ja pots ben dir que és la idea del bé, la qual, pensa que és causa, sí, del saber i de la veritat com a
16 objectes de coneixement; ara, tot i ser belles totes dues coses, el coneixement i la veritat, si consideres
17 que hi ha alguna cosa encara més bella, fas ben fet, l'encertes. El saber i la veritat, com en el cas de la
18 llum i la vista, creure'ls semblants al sol és fer ben fet, però considerar que són el sol no és ben fet; i,
19 així mateix, creure, tornant al saber i la veritat, que totes dues coses són semblants al bé, això és
20 correcte, però creure que són el bé, ni l'una ni l'altra, això no n'és. El bé és d'una tal manera que mereix
21 una més alta consideració.

(PLATÓ, *La República*, Llibre VI 508 c-509 a. Traducció de Carles Miralles).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme "**idea del bé**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor».
- 3.- Redacció: *Dualismes ontològic i epistemològic en Plató*.

algun d'aquests sentits: per la seua relació amb d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

OPCIÓ PRIMERA

TEXT II

1 I ja que tractem la qüestió amb generositat, afegiré que bé pot ser anomenat *benaurat* aquell que
2 no té desitjos ni sent temor tot i actuant amb raciocini, car tampoc les pedres senten por o tristesa ni els
3 caps de bestiar, però no per aquesta raó han de rebre el nom de *feliços*, atès que no tenen capacitat per
4 comprendre la benaurança.

5 Posa en aquest mateix lloc els homes als que la seua natura sense llums i el desconeixement de si
6 mateixos va rebaixar al nivell de ramat o d'altres animals. Cap diferència hi ha en la pràctica entre
7 aquells i aquests, tota vegada que aquests manquen de tota capacitat d'enraonar i aquells només tenen un
8 enraonament defectuós i destre únicament per buscar-los problemes o perversions. *Benaurat*, per tant,
9 no pot anomenar-se ningú que haja quedat al marge de la veritat.

10 Benaurada, així doncs, és aquella vida estable i arrelada en el judici correcte i encertat. És
11 llavors, doncs, quan el cor resta pur i alliberat de tot mal, de manera que sabrà defugir les agressions
12 d'obra i de paraula, i davant tota contingència romandrà dempeus on va determinar que romandria, i
13 reivindicarà el seu lloc fins i tot quan la fortuna li siga hostil i contrària.

14 Pel que fa al plaer, en efecte, encara que aquest es trobe envoltant-nos per tot arreu i ens acorrre
15 tancant tots els flancs, encara que ens reblanisca l'esperit amb els seus encants i ens els col·loque al
16 davant un rere l'altre amb la intenció de fer-nos caure, totalment o parcial, mitjançant la seua seducció,
17 ¿quin mortal, a qui encara li quede coratge com a home, voldrà nit i dia sentir eixa incessant excitació i
18 fer deserció del seu esperit per sotmetre's al cos?

(SÈNECA, *De la vida benaurada*. Traducció de Carlos Monzó Gallo).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme "**benaurat**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: *Plaer i virtut en Epicur*.
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que judges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT I

1   La *metafísica*, coneixement especulatiu de la raó completament aïllat, que s'eleva del tot per
2 damunt de l'alliçament de l'experiència –i ho fa certament per mitjà de mers conceptes (no, com la
3 matemàtica, per l'aplicació dels mateixos conceptes a la intuïció)- i en la qual, per consegüent, la raó ha
4 de ser el seu propi deixeble, no ha tingut encara fins avui la sort tan propícia d'haver pogut agafar el
5 camí segur d'una ciència, a pesar de ser més antiga que totes les altres i que subsistiria encara que
6 aquestes foren engolides en l'avenc d'una barbàrie que ho exterminara tot. Car la raó s'hi troba
7 contínuament en un cul de sac, fins i tot quan vol adonar-se *a priori* (com ella s'arroga) d'aquelles lleis
8 que l'experiència més ordinària confirma. En la metafísica cal desfer el camí innombrables vegades,
9 perquè hom troba que aquest no porta allà on es vol. I pel que fa a la unanimitat dels seus partidaris en
10 llurs afirmacions, la metafísica es troba encara tan lluny que més aviat és un camp de batalla que sembla
11 pròpiament destinat perquè aquells exerciten llurs forces en el joc del combat, i on cap lluitador no ha
12 pogut mai guanyar-se el més petit lloc ni fundar sobre la seua victòria una possessió permanent. Així,
13 doncs, no hi ha dubte que fins ara el seu mètode no ha estat sinó un mer anar a les palpentes i, el que és
14 pitjor, entre mers conceptes.

15   Doncs bé, ¿a què és degut que en la metafísica no s'haja pogut trobar encara cap camí segur per a
16 la ciència? ¿Què potser és impossible? Aleshores, ¿perquè la natura ha esperonat la nostra raó amb
17 l'afany infatigable de rastrejar-lo com una de les seues tasques més importants?

(I. KANT, “Pròleg a la segona edició de la *Crítica de la raó pura*” (BXIV-BXV). Traducció de Joan B. Llinares).

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme “**metafísica**”, partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor».
- 3.- Redacció: *La distinció fenomen i noümen i l'ús teòric de la raó en Kant.*
- 4.- Comenta breument qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que juges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.

TEXT II

1 Les idees més grans sobre la divinitat ens vénen únicament per la raó. Vegeu l'espectacle de la
2 natura, escolteu la veu interior. ¿Déu no ho ha dit tot als nostres ulls, a la nostra consciència, al nostre
3 judici? ¿Què és el que ens diran els homes a més a més? Llurs revelacions no fan sinó que degradar
4 Déu, en donar-li les passions humanes. Lluny d'aclarir les nocions del gran Ésser, m'adono que els
5 dogmes particulars les enreden; que, lluny d'ennobrir-les, les envileixen, que, als misteris inconcebibles
6 que l'envolten, afegeixen contradiccions absurdes; que fan l'home orgullós, intolerant, cruel; que, en
7 lloc d'establir la pau sobre la terra, hi porten l'espasa i el foc. Em pregunto per quins set sous tot això
8 sense que sàpiga contestar-me. No hi sé veure més que els crims i les misèries del gènere humà.

9 Hom va dir-me que calia una revelació a fi d'ensenyar als homes la manera amb què Déu volia
10 ésser servit; hom cita com a prova la diversitat de cultures extravagants que han instituïdes, i un hom no
11 veu que ni aquesta mateixa diversitat provingui de la fantasia de les revelacions. Des que els pobles han
12 gosat de fer parlar Déu, cadascú l'ha fet parlar a la seva manera i li han fet dir el que han volgut. Si un
13 hom hagués escoltat tan sols allò que Déu diu al cor de l'home, mai no hi hauria hagut més que una
14 religió a la terra.

(J. J. ROUSSEAU, *Professió de fe del vicari savoità*. Traducció de Josep M. Sala-Valldaura)

QÜESTIONS:

- 1.- Sintetitza les idees del text mostrant en el teu resum l'estructura argumentativa o expositiva desenvolupada per l'autor.
- 2.- Definix el terme "**revelació**", partint de la informació oferta pel text, i completant-la amb el coneixement que tingues de la filosofia de l'autor.
- 3.- Redacció: *La crítica del fanatisme religiós en Rousseau*.
- 4.- Comenta breuement qualsevol aspecte del pensament de l'autor del text que jutges important en algun d'aquests sentits: per la seua relació amb el d'altres filòsofs, amb fets històrics rellevants (especialment si són coetanis de l'autor o tenen relació amb la seua vida) o amb trets significatius del món contemporani.